

Mundtlig matematik, 10. klasse (Prøveform B)

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750

April 2021

Vejledning om skolernes mulighed for at udelade dele af nødundervisningen i de mundtlige prøvespørgsmål

Skolerne gives i år mulighed for at undlade at formulere mundtlige prøvespørgsmål til dele af faget, som alene er foregået med nødundervisning uden fysisk fremmøde.¹

Et undervisningsforløb er ikke automatisk uegnet til at indgå i prøvegrundlaget ved en mundtlig prøve, selvom det helt eller delvist er gennemført som nødundervisning uden fysisk fremmøde. Men omfang og karakter af fjernundervisningen kan have betydning for indholdet ved de mundtlige prøver.

I denne vejledning gennemgås konkrete eksempler på tilfælde, hvor skoler fraviger dele af faget ved den mundtlige prøve i matematik i 10. klasse (prøveform B).

Den mundtlige prøve skal i øvrigt gennemføres efter de almindelige regler og retningslinjer, som er beskrevet i prøvebekendtgørelsen² og prøvevejledningen men på en sådan måde, at der tages højde for, at der kan være elementer i faget, som eleven ikke har gennemgået, eller hvor undervisningen har været utilstrækkelig. Eksaminator skal i den forbindelse sikre sig, at eleven har mulighed for at demonstrere udtømmende opfyldelse af fagets mål ud fra det prøvegrundlag, som eleven afprøves i.

¹ Bekendtgørelse nr. 515 af 24. marts 2021 om aflysning af folkeskolens prøver i prøvetermen maj/juni 2021 og andre midlertidige foranstaltninger som led i forebyggelsen og afhjælpningen i forbindelse med covid-19 (Link: www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/515)

² Bekendtgørelse nr. 1128 af 14. november 2019 om folkeskolens prøver (Link: www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1128). De nærmere krav ved den mundtlige prøve i matematik i 10. klasse (prøveform B) kan læses i prøvebekendtgørelsens bilag 2, pkt. 2.16-2.24.

Denne vejledning skal derfor læses i sammenhæng med prøvebekendtgørelsen og prøvevejledningen.

Udeladelsen skal fremgå af tekstopgivelsen

For at udelade dele af prøvegrundlaget skal skolen fagligt og pædagogisk vurdere, at fjernundervisningen har været af et omfang og en karakter som gør, at eleverne ikke rimeligvis kan afprøves i det givne stof ved prøven.

I de tilfælde, hvor skolen fagligt og pædagogisk vurderer, at fjernundervisningens omfang og karakter betyder, at eleverne ikke skal prøves i et givent område, skal dette præciseres og fremgå af tekstopgivelsen, som kvalitetssikres og godkendes af skolens leder, og som sammen med lodtrækningsmateriale og eventuelle bilag sendes til censor senest 14 kalenderdage før prøven holdes.

Det vil være naturligt, at der er en dialog mellem eksaminator og censor om evt. udeladte områder, dets forventelige betydning for prøven, samt at eksaminator/censor ikke vil afprøve eleverne i området ved prøven.

Eksempler på hvordan muligheden kan anvendes på skolen

Herunder kan du læse et par eksempler på, hvordan udeladelsen af dele af faget konkret kan foregå.

Eksempel 1: Udeladelse af to delforløb i tekstopgivelsen

Matematiklæreren på en skole har planlagt et undervisningsforløb med udgangspunkt i et undervisningsmateriale, som skal gennemføres i foråret 2021. Læreren har i den forbindelse planlagt, at eleverne skal omkring fem mindre delforløb. Læreren har ligeledes planlagt at opgive hele undervisningsforløbet som en del af det alsidigt sammensatte stof, som der skal opgives i tekstopgivelsen.

På grund af nedlukningen skal forløbet gennemføres som fjernundervisning, da eleverne er hjemsendt. Fjernundervisningen besværliggør dog arbejdet væsentligt med to af de fem mindre delforløb. Læreren og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering er, at de særlige omstændigheder med fjernundervisningen betyder, at eleverne i den mundtlige prøve ikke skal prøves i de to delforløb. Læreren og skolens leder vurderer samtidig, at eleverne fortsat vil have mulighed for at udarbejde fyldestgørende redegørelser relateret til de tre tilbageværende delforløb i undervisningsforløbet.

Før den mundtlige prøve udarbejder matematiklæreren, som vanligt, tekstopgivelsen i overensstemmelse med de krav, som er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag. Her indskriver læreren de fem delforløb, som det hele tiden har været planen.

I forlængelse af lærerens og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering, skrives det samtidig tydeligt ind i tekststopgivelsen, at eleverne ikke skal prøves i de to delforløb, der har været besværliggjort af fjernundervisningen. Læreren informerer samtidig eleverne om, at de har mulighed for at undlade indhold fra de to delforløb i deres skriftlige redegørelse, der indeholder problemstillinger og faglige områder, de har arbejdet med.

Når tekststopgivelserne er færdige kvalitetssikrer skolelederen indholdet, underskriver dem og sender til censor sammen med det øvrige prøvemateriale efter vanlig procedure. Når censor modtager prøvematerialet, kontakter censor læreren og de drøfter prøvens afholdelse. Eventuelle tvivlsspørgsmål afklares efter vanlig procedure. Lærer og censor drøfter hertil også de konkrete faglige elementer beskrevet i tekststopgivelsen, der ikke har været mulige at gennemføre tilstrækkeligt grundet fjernundervisningen, og som eleverne ikke skal prøves i ved den mundtlige prøve, samt drøfter undervisningens arbejds- og organisationsmåder.

Eksempel 2: Udeladelse af et undervisningsforløb i tekststopgivelsen

Matematiklæreren på en skole har planlagt, at klassen henover skoleåret skal igennem fire undervisningsforløb med udgangspunkt i relevant undervisningsmateriale. Ét af de fire undervisningsforløb skal gennemføres i foråret 2021. Læreren har i den forbindelse planlagt, at eleverne skal omkring seks mindre delforløb inden for undervisningsforløbet. Læreren har ligeledes planlagt at opgive hele undervisningsforløbet som en del af det alsidigt sammensatte stof, som der skal opgives i tekststopgivelsen.

På grund af nedlukningen skal undervisningsforløbet gennemføres som fjernundervisning, da eleverne er hjemsendte. Fjernundervisningen besværliggør dog arbejdet væsentligt med fire af de seks delforløb. Læreren og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering er, at de særlige omstændigheder med fjernundervisningen betyder, at eleverne i den mundtlige prøve ikke skal afprøves i de fire delforløb, der er blevet væsentligt besværliggjort af fjernundervisningen.

Læreren og skolens leder vurderer samtidig, at den helt særlige situation, hvor store dele af undervisningsforløbet har været besværliggjort af fjernundervisningen gør, at eleverne vanskeligt kan afprøves i de resterende dele af undervisningsforløbet. Undervisningsforløbet er ikke længere omfattende nok, og eleverne vil have vanskeligt ved at udarbejde fyldestgørende skriftlige redegørelser, som relaterer sig til undervisningsforløbet. Den samlede vurdering er derfor, at undervisningsforløbet som helhed skal udelades af prøvegrundlaget.

Før den mundtlige prøve udarbejder matematiklæreren, som vanligt, tekststopgivelsen i overensstemmelse med de krav, som er fastsat i prøve-

bekendtgørelsens bilag. Her indskrives læreren de fire overordnede undervisningsforløb med tilhørende delforløb, som det hele tiden har været planen.

I forlængelse af lærerens og skolelederens faglige og pædagogiske vurdering, skrives det samtidig tydeligt ind i tekstopgivelsen, at eleverne ikke skal prøves i det ene af undervisningsforløbene, hvor der har været store udfordringer.

Læreren informerer samtidig eleverne om, at de ved prøven ikke vil blive afprøvet i deres skriftlige redegørelser, som relaterer sig til undervisningsforløbet.

Når tekstopgivelserne er færdige kvalitetssikrer skolelederen indholdet, underskriver dem og sender til censor sammen med det øvrige prøvemateriale efter vanlig procedure. Når censor modtager prøvematerialet, kontakter censor læreren og de drøfter prøvens afholdelse. Eventuelle tvivls spørgsmål afklares efter vanlig procedure. Lærer og censor drøfter hertil også de konkrete faglige elementer beskrevet i tekstopgivelsen, der ikke har været muligt at gennemføre grundet nedlukningen og som eleverne ikke skal prøves i ved den mundtlige prøve i matematik, samt drøfter undervisningens arbejds- og organisationsmåder.

Mulighed for at skifte prøveform i lyset af nødundervisningen

Skolens leder har i år derudover mulighed for at træffe beslutning om at skifte prøveform, så den ændres fra prøveform B til prøveform A, hvis det konkret vurderes, at denne prøveform passer bedre til den gennemførte undervisning.